

Høringsnotat til Regeringens udkast til ressourceplan for affaldshåndtering 2013-2018

Notatet indeholder Dansk Affaldsforenings uddybende bemærkninger til regeringens høringsudkast til Ressourceplan for affaldshåndtering 2013-2018 (ressourceplanen).

Affald er ressourcer – brug det bedre!

Dansk Affaldsforening støtter ressourceplanens vision om et Danmark uden affald. Affald er en ressource, og den kommunale affaldssektor arbejder konstruktivt for en effektiv brug af vores ressourcer.

Det er foreningens holdning, at der skal genanvendes mere, men at det skal gøres med omtanke. De værdifulde og begrænsede ressourcer skal prioriteres, der skal ske en reel genanvendelse, og de miljøfremmede stoffer skal udsorteres, så vi kan skabe rene og miljømæssigt uproblematisk kredsløb af materialer.

Dansk Affaldsforening er enig i, at kommunerne og borgere har en afgørende rolle, hvis målsætningerne skal nås.

Den kommunale sektor skal arbejde for, at tilbyde affaldsordninger der imødekommer borgernes behov og gør det enkelt og forståeligt at få affaldet tilbage i ressourcekredsløbet. Synligheden af, hvad der sker med affaldet, skal øges, så borgerne kan se, at de gør en forskel.

Det skal sikres, at der er faciliteter til at behandle affaldet effektivt, og der skal formidles viden og erfaringer mellem de kommunale aktører.

Borgerne skal sættes i centrum og involveres i udviklingen af affaldsordninger. Borgerne skal forstås bedre, så det vides, hvad der giver dem mening og værdi. De positive konsekvenser skal synliggøres, og borgerne skal vide, hvorfor det er vigtigt at sortere sit affald.

Dansk Affaldsforening og vores medlemmer er indstillet på at give vores væsentlige bidrag til at forfølge ressourceplanens visioner og målsætninger, men det afhænger ikke alene af os. En række andre faktorer spiller ind, og dem skal der tages højde for.

Det er helt afgørende, at staten og de kommunale parter i forlængelse af ressourceplanen sammen drøfter, hvordan målene nås, herunder hvorvidt planens målsætninger altid er de miljømæssigt bedste.

NOTAT

Genanvendelse er mere end indsamlingsprocenter!

Planen fastlægger en række genanvendelsesmål, der baseres på de mængder, der indsamles til genanvendelse. Det vil være mere rigtigt at kalde det indsamlingsmål end genanvendelsesmål, da der ikke er sikkerhed for, at det indsamlede affald rent faktisk genanvendes.

Målsætningerne lægger op til at fokusere på mængder og ikke på kvaliteten ("renheden") af det indsamlede affald og/eller den tilhørende behandling. At der indsamles store mængder affald, betyder ikke, at det får den bedste miljømæssige og økonomisk behandling.

Set med miljø- og økonomibriller er det fx ikke lige meget, om der genanvendes 5 kilo kartoffelskræller, 5 kilo kobber eller 5 kilo plast.

Der er derfor ikke nogen sikkerhed for, at dem, der når den højeste genanvendelsesprocent (indsamlingsprocent), også opnår de bedste miljøresultater. Det kommer an på, hvad der samles ind, og hvordan det behandles.

Dansk Affaldsforening er derfor ikke begejstret for ressourceplanens bilag 5, der foreslår, hvordan man beregner sin genanvendelsesprocent. Den fokuserer alene på de indsamlede mængder, og samtidigt er de faktorer, der indgår, uklare.

Hertil kommer, at en række af de områder, hvor borgerne (og kommunerne) gør en stor indsats, ikke har betydning for genanvendelsesprocenterne. Det drejer sig fx om pantflasker, elskrot og haveaffald. Direkte genbrug og genanvendelse af tøj honoreres heller ikke.

Anerkendelse er afgørende for borgenes motivation for at sortere mere, hvorfor det er væsentligt, at hele den indsats, borgerne gør, roses og synliggøres.

Samtidigt finder Dansk Affaldsforening det urimeligt, at de kommuner og selskaber der lægger en stor del af deres indsats på de ovennævnte områder, rent faktisk risikere at blive "straffet", da det ikke tæller med i den måde, genanvendelseprocenterne opgøres på i bilag 5.

Det er Dansk Affaldsforenings opfattelse, at der i højere grad skal sættes fokus på hvordan vi udnytter affald som ressourcer bedst muligt (miljømæssigt og økonomisk), end hvor store mængder der indsamles til genanvendelse af nogle få udvalgte affaldsfraktioner.

Affaldsdata

I ressourceplanen anvendes tal fra affaldsdatasystemet. Det er problematisk, da kvaliteten af de data, der ligger i systemet, gør, at de reelt ikke kan anvendes af kommuner og affaldsselskaber.

Indtil der er gennemført en evaluering af affaldsdatasystemet, og Miljøstyrelsen har fundet ud af, hvordan der kan rettes op på systemet, er det vigtigt, at kommuner, de kommunale brancheorganisationer og Miljøstyrelsen er enige om, hvilke data der bruges

NOTAT

til hvad og hvordan.

Hvordan får vi mest muligt ud af det organiske affald?

Nogle af vores medlemmer har regnet på, hvad der skal til for at opnå 50% genanvendelse af husholdningsaffald. En foreløbig konklusion er, at det kun kan lade sig gøre, hvis der laves separate ordninger for det organiske affald.

Ressourceplanen opstiller ikke et klart politisk mål for, at vi skal udsortere organisk affald, hverken på miljø- eller økonomisiden. Ressourceplanen oplister fordelene ved en udsortering, men uden at kvantificere disse.

Dansk Affaldsforening mener, at der ikke er miljø-, ressource-, energimæssige eller økonomiske grunde til generelt at udsortere organisk affald. En udsortering af organisk affald kan give mening lokalt afhængigt af den eksisterende infrastruktur og energiforsyning eller i situationer, hvor der skal investeres i ny infrastruktur.

Dansk Affaldsforening mener derfor, at Miljøstyrelsen skal overveje at erstatte målet – og dermed det indirekte krav - med en sigtelinje, så kommunerne har flere frihedsgrader.

Forsyningsikkerhed

Uanset om det gælder de tørre fraktioner eller det organiske affald, er det helt centralt, at der er anlæg, der kan modtage og behandle det affald, kommuner og selskaber har ansvaret for at indsamle fra borgerne.

Det helt grundlæggende spørgsmål er, hvem der skal – og vil - investere i anlæggene. Der er ingen garanti for, at "markedet" sikrer behandlingskapacitet, blot fordi affaldet samles ind – og det er særlig problematisk, for så vidt angår organisk affald.

Dansk Affaldsforening anbefaler, at der sættes et arbejde i gang, der tager fat på denne problemstilling, som har stor betydning for mulighederne for at sikre genanvendelse af husholdningsaffaldet.

Øget genanvendelse koster

Det er generelt Dansk Affaldsforenings opfattelse, at ressourceplanens økonomiske forudsætninger er for optimistiske.

Det basissystem, der sammenlignes med i planen, er desværre et utidssvarende og ineffektivt basissystem, der ikke kan findes særligt mange steder i landet. Der regnes desuden med fuldt udbyggede sorteringsanlæg, hvor der ikke medregnes udviklingsomkostninger. Der sammenlignes også med tilstande, hvor der ikke er nogle forbrændingsanlæg (barmarksværker), selvom dette ikke er tilfældet.

Erfaringerne hos vores medlemmer er da også, at det koster mere at øge indsamlingen af affald til genanvendelse.

Det kan vise sig ødelæggende for ressourceplanens gennemslagskraft, hvis den sælges på en forudsætning om ikke at koste ekstra, når det i praksis viser sig at være tilfældet.

NOTAT

Involvering af borgerne

Dansk Affaldsforening har lavet en undersøgelse, der viser, at danskerne generelt er positive overfor at sortere mere og bedre – mange mener endda, at der sorteres for lidt. Der er således stort potentiale for at styrke kildesortering.

En større gennemgang af undersøgelsens hovedresultater findes i bilag 1.

Undersøgelsen viser blandt andet, at det er afgørende, at der tages højde for, at danskernes behov er forskellige. Hvad der motiverer nogle, motiverer ikke nødvendigvis andre. Det kan heller ikke forventes, at bare fordi kommunerne eller staten beder borgerne om at sortere, så gør de det.

Et eksempel er, at selv om mange kommuner og selskaber synes de informerer meget og grundigt om deres affaldssystem, så opfatter borgerne det ikke sådan. Det er nemlig ikke lige meget, hvordan og hvornår borgerne informeres. Effekten af fx landsdækkende kampagner skal således gennemtænkes nøje, hvis de skal have nogen som helst form for effekt.

Dansk Affaldsforening vil anbefale, at konklusionerne fra undersøgelsen finder anvendelse i det fælles arbejde med at informere og involvere borgerne. Det er således oplagt at inddrage resultaterne og vores medlemmer i den informationskampagne, som Miljøstyrelsen planlægger at gennemføre.

Ressourceplanens initiativer

Ressourceplanen indeholder en række initiativer, der skal understøtte kommunerne og borgerne. Nogle af initiativerne er i gang, mens andre er i planlægningsfasen.

Flere af initiativerne har betydning for den lokale indsats, hvorfor det er afgørende, at kommuner, affaldsselskaber og brancheorganisationerne involveres. Det gælder planlægningsfasen og implementeringen.

Der er ingen tvivl om, at effekten af initiativerne styrkes, hvis det lokale og centrale niveau begge bakker dem op. Dansk Affaldsforening finder det afgørende, at såvel vi som vores medlemmer, inddrages i udformningen og implementeringen af planens initiativer.

Evaluering i 2016

Der lægges op til, at evalueringen i 2016 skal baseres på oplysninger fra affaldsdatasystemet, men de nærmere præmisser fremgår ikke af ressourceplanen.

Evalueringen bør også tage højde for, at omstillingen ude hos kommuner og selskaber tager tid. Derfor bør der også måles på, hvilke processer og tiltag, der er sat i gang for at forfølge ressourceplanens mål og visioner.

Samarbejdsforum

Dansk Affaldsforening finder det afgørende, at Miljøstyrelsen sætter sig sammen med de kommunale parter og drøfter de emner og problemstillinger, der er nævnt i dette afsnit:

NOTAT

- Hvordan måler vi genanvendelsen?
- Hvordan bruger vi vores affaldsdata?
- Hvordan får vi mest ud af det organiske affald?
- Forsyningsikkerhed – etablering af sorterings- og behandlingsanlæg
- Det koster at genanvende mere
- Involvering af borgerne
- Ressourceplanens initiativer
- Evaluering i 2016

Vi mener, at Dansk Affaldsforening sammen med vores medlemmer, vil kunne bidrage konstruktivt til drøftelser om ovennævnte emner. Vi håber derfor, at Miljøstyrelsen snarest muligt vil indkalde os til et møde, hvor vi kan tage fat på disse væsentlige spørgsmål.

Øvrige emner

Dansk Affaldsforening ønsker også at gå i dialog med Miljøstyrelsen om en række af de øvrige konkrete fraktioner, der indgår i ressourceplanen. Det drejer sig blandt andet om bygge- og anlægsaffald, farligt affald, shredderaffald og genanvendeligt erhvervsaffald. Her står vi også overfor en række udfordringer, hvis målene i ressourceplanen skal opfyldes.

Genanvendelse af plast, metal, pap, papir, træ og glas fra husholdningerne

Mere indsamling og genanvendelse af plast, metal, pap, papir, træ og glas (de tørre fraktioner) skal medvirke til, at vi når op på mindst 50 % genanvendelse af husholdningsaffald i 2022. Ifølge Miljøstyrelsen er genanvendelsen af disse fraktioner (inklusiv organisk affald) i dag på 22 %. Beregningerne er baseret på tal fra affaldsdatasystemet og er derfor usikre.

Uanset dette, skal der ske en kraftig stigning i genanvendelsen af husholdningsaffald inden 2022. Foreløbige beregninger fra nogle af Dansk Affaldsforenings medlemmer viser, at det vil være meget vanskeligt at opnå de 50 % alene ved at øge indsamlingen af de tørre fraktioner. Det vil med stor sandsynlighed også være nødvendigt at indføre særskilt indsamling og behandling af organisk affald.

Omstilling kræver tid

Det kan kræve store omlægninger af de ordninger og systemer, som kommuner og affaldsselskaber har i dag. Den slags tager som bekendt tid. Det kræver investeringer, politiske beslutninger, sikkerhed for at logistikken er i orden, involvering og kommunikation med borgerne m.v.

Når der evalueres i 2016, bør der derfor også måles på, hvilke konkrete tiltag kommuner har iværksat eller er ved at iværksætte, og ikke alene på genanvendelsesprocenter.

Modtagekontrol på forbrændingsanlæg

Der er ingen tvivl om, at der er et stort potentiale for at få de genanvendelige materialer ud af det affald, der i dag kommer i forbrændingsanlæggene. Et supplement til at indføre flere og mere effektive genanvendelsesordninger er at indføre modtagekontrol på forbrændingsanlæggene.

Det vil styrke muligheder for at finde ud af, hvor der ikke sker en tilstrækkelig sortering, og dermed hvor man som kommune og selskab effektivt kan sætte ind for at øge genanvendelsen.

Forsyningssikkerhed, sorterings- og behandlingsanlæg

Det er afgørende, at kommuner og affaldsselskaber kan afsætte det genanvendelige materiale til (reel) genanvendelse. Dette vil i særlig grad udgøre et problem for det affald, som er kompliceret at behandle og/eller kun findes i mindre mængder hos husholdningerne. Et eksempel på dette er plastaffald.

Det kan i sig selv være en stor og vanskelig opgave at etablere indsamlingssystemer, der sikrer indsamlingen af ensartede og genanvendelige affaldsfraktioner, hvorfor det er helt afgørende, at der er sikkerhed for, at de efterfølgende led i værdikæden også er på plads. Denne opgave må nødvendigvis koordineres mellem de relevante parter som fx private aktører/virksomheder på genanvendelsesområdet, Miljøstyrelsen, de kommunale parter, forskningsinstitutioner m.v.

NOTAT

I den sammenhæng kan det udgøre et problem, at vi i Danmark har to parallelle systemer – et for genanvendeligt husholdningsaffald og et for genanvendeligt erhvervsaffald. Motivationen og økonomien i at etablere sorterings- og behandlingsanlæg begrænses, jo mere usikker en investor er på, om anlægget kan "tiltrække" tilstrækkelige mængder af affald af den fornødne kvalitet.

På den baggrund er det centralt, at de initiativer, der netop fokuserer på udviklingen af sorterings- og behandlingsanlæg samt partnerskab for plastaffald, iværksættes snarest muligt.

Miljøstyrelsen færdiggør i starten af 2014 en rapport, der beskriver forskellige måder at organisere og etablere et behandlingsanlæg på, herunder privat-offentligt samarbejde. "Casen" er et plastsorteringsanlæg. Allerede nu kan det konkluderes, at rapporten ikke giver nogle enkle svar på, hvordan der kan etableres sorterings- og behandlingskapacitet.

Hvor får vi mest miljø for pengene lige nu?

Visionens om Danmark uden affald er rigtig. Dermed skal kommuner, virksomheder og myndigheder arbejde på at affald på sigt kommer tilbage i materialekredsløbet. Men indtil da må vi prioritere indsatsen. En entydig fokusering på indsamlede mængder til genanvendelse (kvantitet), sikrer ikke en sådan prioritering. Vi bør også se på, hvad der rent faktisk sker med affaldet (kvaliteten).

Fx kan det ligge lige for at satse på en øget indsamling af papir, pap og træ. Det er nemt at kommunikere, og behandlingsteknologien er velkendt. Men set ud fra et miljø- og klimaperspektiv er det nødvendigvis ikke den bedste sted at sætte ind. Der er trods alt tale om fornybare ressourcer (de ikke-fossile), som er let tilgængelige og kan genskabes enkelt og relativt hurtigt.

Det samme gælder ikke for de ikke-fornybare ressourcer (de fossile) som fx plast, metal og glas. Når de produceres, trækker vi på ressourcer, der er knaphed på, som kan være svært tilgængelige og/eller ikke tilnærmelsesvis kan genskabes i det tempo, vi anvender dem. Tænker vi på at begrænse brugen af fossile ressourcer, skal indsatsen primært rettes mod plast, metal og glas.

Der er ikke ligegyldigt, om vi genanvender 5 kilo kartoffelskræller, 5 kilo plast, 5 kilo papir eller 5 kilo kobber.

Pointen er, at kommuner og selskaber, der rent faktisk opnår den største positive miljøeffekt, ikke nødvendigvis er dem, der har den største genanvendelsesprocent. Derfor bør vi også drøfte, om der er nogle steder, hvor der er større miljø- og økonomisk fordel ved at sætte ind end andre.

Den samme problemstilling gør sig gældende, hvis en kommune eller selskab vil gøre en stor indsats for direkte genbrug og/eller forberedelse med henblik på genbrug. Får de succes med det, kan de også risikere ikke at opnå den ønskede genanvendelsesprocent. Her er der en klar kobling til den strategi for affaldsforebyggelse, som regeringen snart skal have klar. Det er afgørende, at målsætninger i ressourceplanen kan medvirke til at

NOTAT

fremme affaldsforebyggelsen – og ikke omvendt.

Udvikling og erfaringsudveksling

Dansk Affaldsforenings planlægger at lave forskellige fora for vores medlemmer, hvor der udveksles viden om eksisterende ordninger og drøftes mulighederne for nye ordninger, som kan bidrage til at øge indsamlingen af de tørre fraktioner. I den sammenhæng ville de være en fordel, hvis vi kunne anvende den nationale regulativdatabase mere aktivt.

Regulativdatabase vil være et nyttigt redskab for kommuner og affaldsselskaber, hvis man kunne søge i databasen og finde ud af, hvem der havde hvilke ordninger. Vi skal opfordre Miljøstyrelsen til at arbejde videre med dette ønske. Indtil da kunne det være en fordel at kortlægge de forskellige ordninger, der er landet over. Vi deltager gerne i et sådant arbejde.

Organisk affald

Det er Dansk Affaldsforenings opfattelse, at ressourceplanen indirekte pålægger kommunerne at udsortere organisk affald til bioforgasning. Mange af vores medlemmer er i gang med at undersøge mulighederne herfor med udgangspunkt i deres egne lokale forhold.

Hvorfor skal organisk affald udsorteres?

Miljøstyrelsen har lagt Miljøprojekt nr. 1458 til grund for ressourceplanens mål. Desværre giver miljøprojektet ikke svar på, hvorfor vi skal udsortere organisk affald, hverken på miljø- eller økonomisiden. Ressourceplanen oplister fordelene ved en udsortering, men uden at kvantificere disse.

Dansk Affaldsforening mener, at der ikke er miljø-, ressource-, energimæssige eller økonomiske grunde til generelt at udsortere organisk affald. En udsortering af organisk affald kan give mening lokalt afhængigt af den eksisterende infrastruktur og energiforsyning eller i situationer, hvor der skal investeres i ny infrastruktur. Dansk Affaldsforening mener derfor, at Miljøstyrelsen skal overveje at erstatte målet – og dermed det indirekte krav - med en sigtelinje, så kommunerne har flere frihedsgrader.

Dansk Affaldsforening har forsøgt at finde oplysninger på, om andre systemforhold kan begrunde, at det generelt er hensigtsmæssigt at udsortere organisk affald. De emner, der er i spil, er bl.a., at affaldet vil kunne erstatte energiafgrøder i de gyllebaserede biogasanlæg, at biogas kan opgraderes til naturgaskvalitet og således agere som et fleksibelt brændsel i fremtidens energisystem og/eller anvendes som drivmiddel i transportsektoren eller i, at udsortering af det organiske kan have en generelt afsmittende effekt på borgernes sorteringsindsats. Disse forhold er dog ikke belyst miljø- og samfundsøkonomisk i forhold til en fortsat forbrænding af det organiske affald. Vi efterlyser det strategiske sigte for den fremtidige håndtering af det organiske affald, som så skal underbygges med de rette virkemidler.

Vores medlemmer har brug for, at en eventuel ordning for udsortering af organisk affald kan begrundes og de skal kunne stå på mål for ordningen både miljø-, energimæssigt og økonomisk.

Afsætning til landbrugsjord

Biologisk behandling af organisk affald kræver, at der er styr på afsætningen, som i sidste ende er til landbruget. Der er som bekendt en udfordring med Mejeriernes og Dansk Kvægs brancheaftale (Arlagaarden), som betyder, at det p.t. ikke er muligt at afsætte organisk affald fra husholdninger på marker med kvæg.

Dansk Affaldsforening er i dialog med landbruget og har opstartet et samarbejde. En udfordring er dog, at landbruget som sådan ikke mangler de næringsstoffer og det kulstof, affaldsbranchen kan tilføre til landbrugsjorden. Affald kan potentielt bidrage med så lidt, at det er betydningsløst i det store billede, især hvis tilførsel af affaldsbaseret gødning kan påvirke afsætningen af landbrugets produkter. Hvis der udarbejdes en

NOTAT

sammenhængende strategi for håndtering og afsætning af det organisk affald, kunne det overvejes at opstille et mål for, at en hvis procentdel af gødningen skal være affaldsbaseret, så der kan opstå en efterspørgsel, ligesom det kendes fra den tyske ressourcestrategi.

Bioforgasning

Det forventes, at biogasbranchen gerne vil modtage oparbejdet organisk affald (pulp) i det omfang, de ikke afsætter/planlægger at afsætte digistatet til landbrug med kvæg. Flere af vores medlemmer er løbet ind i problemer med brancheaftalen, og det kunne være nyttigt at kortlægge de eksisterende og kommende gyllebaserede biogasanlæg, som reelt har mulighed for at modtage oparbejdet organisk affald. Lige nu ser flere af vores medlemmer på spildevandsrensingsanlæggenes rådnetanke for netop at komme uden om problemet med brancheaftalen (og in-house problematikken). Det kan være en god løsning lokalt, men hvordan ser det ud samfundsøkonomisk?

Forbehandlingsanlæg

Det organiske affald skal oparbejdes, før det kan tilføres et biogasanlæg. Det er uklart, hvem der skal etablere disse forbehandlingsanlæg. Kommunerne vil gerne, men det er ineffektivt, hvis erhvervsaffald ikke må håndteres på samme anlæg. Hvis forbehandlingsanlæg etableres som offentligt-privat partnerskab, kan kommunen ikke afsætte det organiske affald in-house – og hvorfor skulle de så investere i et anlæg?

Potentialet

Ud over udsorteringseffektivitet og rejekt ved forbehandling kan det være væsentlig at forholde sig til indsatsen for at reducere madspild. Hvis sidstnævnte kan lykkes, falder potentialet.

Indsamling af erhvervsaffald

Ressourceplanen mangler at angive, hvad der sker med kommunernes mulighed for at indsamle organisk affald fra erhverv efter 2016. Dansk Affaldsforening mener, at muligheden skal gøres permanent, så der fortsat kan høstes synergi ved indsamling, forbehandling og endelig behandling af affaldet.

Etablering af infrastruktur

Regeringen ønsker, at omlægningen til nye affaldsløsninger sker gennem styrket offentligt-privat samarbejde. Kommunerne skal jf. strategien have det primære ansvar for husholdningernes affald, mens de private virksomheder skal udvikle de teknologiske løsninger. Der er ikke knyttet initiativer op på dette fokusområde, men det er der behov for, da kommunernes muligheder for og incitamentet til at indgå i et offentligt-privat samarbejde er begrænsede.

For at realisere ressourceplanens mål er det nødvendigt med investeringer i infrastruktur til sortering af de tørre fraktioner og til forbehandling af det organiske affald. Planens faglige grundlag i form af miljøprojekt 1458 arbejder med oplande til disse behandlingsanlæg på 250.000 boliger. Det betyder, at affaldet skal komme fra mange kommuner, og hvilke muligheder foreligger der for at styre affaldet til disse få anlæg?

En mulighed er at arbejde med offentligt-offentligt samarbejde, så anlæggene har forsyningssikkerhed for affald via in-house mulighederne. Barriererne i forhold til at arbejde med rent kommunale investeringer er et mere og mere uklart kommunalt ansvar for affaldet set i relation til regeringens overvejelser om, at det forbrændingsegnete affald skal tvangsudbydes. Derudover har rent kommunale anlæg i princippet ikke mulighed for at håndtere sammenligneligt erhvervsaffald. Sambehandling af husholdningsaffald og erhvervsaffald vil være mest økonomisk effektivt for anlægget og for samfundet.

Ved et offentligt-privat samarbejde er barriererne de manglende styringsredskaber (forsyningssikkerhed), idet kommunerne ikke kan anvende in-house muligheden. Derfor er kommunens incitament til at investere i et anlæg også yderst begrænset. Hvorfor skal de investere i et anlæg, som de ikke kan være sikker på at måtte bruge til borgernes affald og tage risikoen for investeringen? Lov nr. 548 fastsætter reglerne for kommunal deltagelse i selskaber. I loven er der fastlagt en grænse (50 % i gns. over 3 år, indtil 2013 var det 25 %) for hvor stor en del af omsætningen, der må komme fra salg til andre end kommuner. Hvis denne grænse overskrides, skal kommunen afhænde sin ejerandel. Det er usikkert, om lempelsen af omsætningsgrænsen gør det mere attraktivt at indgå et offentligt-privat samarbejde.

En af de 'nye' muligheder for at etablere offentligt/privat samarbejde er det såkaldte OP A/S, hvor kommunen udbyder affaldsmængderne og etablering af et behandlingsanlæg som en samlet pakke. På den måde kan kommunen sikre at afsætte affaldet til anlægget i kontraktens løbetid. Det lader dog til, at Danmark fortolker udbudsreglerne på anden måde end vores naboer i EU, hvor sådanne kontakters løbetid svarer til tilbagebetalingstiden på anlægget. I Danmark angives 5-8 år som maksimale kontraktløbetider, hvilket kan være en væsentlig barriere, hvis kommunen ikke vil tage chancer med sin investering.

NOTAT

Elektronikaffald (WEEE)

En del elektronikaffald indeholder såkaldt kritiske ressourcer, som vi har interesse i at få fat på. De indgår i en række elektroniske produkter, og det er meget vanskeligt at finde materialer, der kan substituere dem. En del elektronikaffald indeholder også miljøfremmede stoffer, som vi gerne vil have ud af ressourcekredsløbet. Elektronikaffald er desuden kendetegnende ved at være komplekse at adskille og genanvende.

Der lægges i ressourceplanen op til, at indsamlingen af elektronikaffald skal øges, og der sættes fokus på "småt" el-skrot, der ofte findes i dagrenovationen, som brændes. Der sættes også fokus på det elektroniskrot, der potentielt stjæles fra de (fælles)kommunale genbrugspladser og/eller indsamlingsordninger (typisk storskraldsordninger).

Dansk Affaldsforening vil naturligvis gerne deltage i arbejdet med at fremme indsamlingen af elektronikaffald. Vi ser derfor frem til at deltage i det partnerskab, der skal kortlægge hvilke fraktioner og produktgrupper, en øget indsamling skal fokusere på, herunder stille forslag til hvordan indsamlingen kan øges.

Borgerinddragelse

Borgerne forventes at få en afgørende rolle, hvis vi skal nå ressourceplanens ambitiøse målsætninger. Men som bekendt er det ikke lige meget, hvordan vi kommunikerer med borgerne, hvordan vi går i dialog med dem eller hvordan vi inddrager dem.

Dansk Affaldsforening gennemførte i foråret 2013 en undersøgelse, der giver indsigt i borgernes adfærd, behov og værdier. Den giver også viden om, hvad der kan motivere borgerne til at styrke deres adfærd, når det handler om at sortere affald. Undersøgelsens hovedresultater er vedlagt som bilag 1 (borgerundersøgelse).

Helt generelt er danskerne idealister. De er åbne for at sortere mere og bedre, og mange mener der genanvendes for lidt. Der er således et stort potentiale. Borgerne er meget villige til at sortere mere – ”hvis de får det, som de vil have det”.

Danskerne kan deles op i fire affaldsprofiler, der er væsensforskellige i forhold til sortering og genanvendelse:

- Idealisterne (30%) – ”genbrug er gud”
- De bekvemmelige (23%) – ”det skal være nemt, nemt, nemt!”
- Pragmatikerne (36%) – ”jeg gør det, jeg skal”
- De ligeglade (12%) - ”livet er for kort til affald”.

De forskellige parametre vægter forskelligt, men følgende kan siges om den ”bedste” affaldsløsning set fra borgernes side; Den skal give borgerne anerkendelse for det, de gør. Den skal ikke påvirke økonomien negativt. Den skal bevise, at man gør en forskel. Den skal give borgeren en god fornemmelse for egen indsats. Den skal være bekvem.

Det er generelt borgernes oplevelse, at kommuner og selskaber ikke kommunikerer godt nok om effekten og værdien ved at genanvende affald. Det hænger sammen med, at det er vanskeligt at fange danskernes opmærksomhed omkring affaldsbudskaber. Succesen afhænger af, om borgeren er i ”affaldsmode” (modtagelig for informationer om affald), om den er individualiseret, meningsfyldt og relevant, samt i hvilket omfang den ”forstyrrer” borgeren.

Uanset affaldsprofil er der fire grundlæggende motivationer, som vi skal forsøge at honorere hos borgerne, hvis vi vil have dem til at sortere, genbruge og genanvende mere.

BE better – det moralske landkort. Vi skal give borgerne god samvittighed og vise, at det gør en forskel, når de sorterer. Vi skal fortælle historier.

DO better – resultater! Vi skal gøre det nemt og økonomisk attraktivt at sortere. Vi skal kommunikere med folk, når de er i ”affaldsmode”. Giv dem praktiske løsninger, der fungerer.

FEEL better – følelserne. Vi skal tilbyde æstetiske løsninger og gøre det til en (hyggelig)

NOTAT

oplevelse at komme på genbrugspladsen. Vores kommunikation skal være underholdende og opmærksomhedsskabende.

LOOK better – den sociale status. Vi skal hjælpe borgerne med at vise omverden, at de gør en forskel og med at være rollemodel (overfor deres børn). De vil gerne fremstå positive overfor andre mennesker.

Flere af landets kommuner og selskaber arbejder ud fra den erkendelse, at vi skal være mere opmærksomme på, hvordan vi involverer og går i dialog med borgerne. Vi skal aktivt forholde os til, at det kan have stor betydning for, om vi opnår succes med vores affaldspolitiske målsætninger.

Resultaterne for denne undersøgelse bør indgå i såvel det nationale som lokale arbejde med at informere, oplyse, inddrage og kommunikere med borgerne om sortering, genbrug og genanvendelse.

Dansk Affaldsforening vil opfordre Miljøstyrelsen til at stå på det solide faglige fundament, som foreningens undersøgelse har skabt. Dansk Affaldsforening vil gerne dele vores viden og ser gerne, at Miljøstyrelsen inddrager undersøgelsen, og gerne relevante medlemmer, i den landsdækkende informationskampagne, der planlægges gennemført.

Affalddatasystemet, genanvendelsesprocenter og kvalitet i genanvendelsen

Evaluering af affalddatamodellen er nødvendig

Affalddatamodellen skal evalueres, og branchen skal involveres. Det bør ske snarest, hvis data skal kunne anvendes til evaluering af kommunernes genanvendelse i 2016, og hvis kommunerne fremover skal kunne bruge data herfra til affaldsplanlægning og tilsyn.

Modellen er baseret på indberetninger fra indsamlingsvirksomheder og affaldsbehandlingsanlæg, og de er bl.a. fejlbehæftede i forhold til, hvad der er husholdningsaffald/erhvervsaffald og i forhold typen af affald. Derfor anvender kommunerne i praksis deres egne – mere korrekte - data i affaldsplanlægningen.

Der er også risiko for dobbeltindberetning, fordi affaldet ofte indberettes af flere (indsamlere og anlæg) og der er ikke klarhed over, hvem der indberetter hvad. Og endelig er det uklart, om alt affald bliver indberettet – dvs. om alle virksomheder indberetter til affalddatamodellen.

Det illustreres af affaldsstatistikken for 2011, som er første statistik baseret på affalddatamodellen. Det fremgår her, at der på landsplan mangler 3 mio. ton i forhold til ISAG statistikken fra 2009, og at der er stor usikkerhed om kilderne. Det kan bl.a. illustreres ved, at der kun er registreret 2,6 mio. ton til forbrænding ud af de 3,3 mio. ton, som forbrændingsanlæggene selv angiver at have brændt. Samme usikkerhed er forbundet med mængden til deponering og sandsynligvis endnu mere i forhold til genanvendelse.

Det er nødvendigt, at en evaluering af affalddatamodellen inddrager både kommunernes behov for affalddata og kommunernes store viden om affaldsstrømmene. Det kan også begrundes i, at det er kommunerne (via borgerne og virksomhedernes affaldsgebyrer), der finansierer driften af modellen via et særligt gebyr på pt. 1.580 kr./1.000 indbyggere svarende til i alt knap 9 mio. kr./år.

Beregning af målet for genanvendelse

I ressourceplanens bilag 5 er vist, hvordan man kan beregne sin genanvendelsesprocent. Beregningsmetoden svarer ikke til nogle af de fire metoder, der følger af affalddirektivet, hvilket har givet anledning til nogen undren blandt vores medlemmer.

De faktorer, der indgår i beregningsmetoden i bilag 5, er ikke entydige, men genstand for fortolkning. Hertil kommer, at Miljøstyrelsen vil bruge oplysninger fra affalddatasystemet til at beregne genanvendelsesprocenterne.

Den valgte metode har en række u hensigtsmæssige konsekvenser.

Det betyder, at kommunerne (og borgerne) ikke får kredit for udvikling af genanvendelsesordninger for andre fraktioner – som f.eks. tekstiler. Det betyder også, at det er vægten af indsamlet affald, der tæller – ikke kvaliteten.

NOTAT

Alt affald, der indsamles til genanvendelse, medregnes – uanset hvor meget der efterfølgende frasorteres på et forbehandlingsanlæg. F.eks. vil 25 % af det organiske affald typisk blive frasorteret til forbrænding, før det leveres til biogasanlæg – mindre i kommuner, hvor borgerne sorterer effektivt – mere i kommuner, hvor borgerne ikke er gode til at sortere. Med den nuværende model vil de sidste kommuner få en højere genanvendelsesprocent end de første, selvom der her er større risiko for forurening af det affald, der leveres til biogas og efterfølgende spredes på landbrugsjorden.

Målet må være, at få samlet det rigtige ind og give det en effektiv forbehandling, så der rent faktisk genanvendes mest muligt af det affald, som borgerne sorterer fra til genanvendelse. Derfor mener vi, at en genbrugsprocent i stedet burde beregnes på den mængde, der leveres til genanvendelse efter forbehandling. Det vil være enkelt at kortlægge for den store mængde af husholdningsaffald, der sandsynligvis vil skulle forbehandles på et dansk anlæg.

Vi mener også, at der skal arbejdes på en registrering og dokumentation for, hvor meget af det affald, der eksporteres til genanvendelse, rent faktisk genanvendes. Vi arbejder sammen med Municipal Waste Europe for, at genanvendelsen på EU-plan skal registreres på basis af outputtet fra forbehandlingsanlæg frem for de indsamlede mængder.

Endelig skal nævnes, at med den foreslåede genbrugsprocent får kommunerne heller ikke kredit for det affald, der afleveres til pantordninger eller til de eventuelt kommende tilbagemagningsordninger, det der indsamles til forberedelse til genbrug eller det affald, der hjemmekomposteres.

Et andet problem er, at den nye beregningsmetode i sig selv bringer forvirring blandt kommunerne, fordi den udmeldte genbrugsprocent hverken svarer til den måde, vi plejer at beregne genbrugsprocenten, eller til nogen af de 4 metoder som kan anvendes til at måle, om vi lever op til EU's krav om 50 % genanvendelse i 2020. Hvis vi bruger de traditionelle beregningsmetoder eller en af EU's metoder, vil ressourcestrategiens høje ambitionsniveau resultere i, at målet vil være højere end 50 %. Det ville have været nemmere og mere ærligt.

Beregning af genbrugsprocenten

De konkrete fraktioner af husholdningsaffaldet skal måles op i mod alt dagrenovation, forbrændingseget affald og storskrald fra husholdninger – og det skal baseres på affalddatamodellens tal. Det giver i sig selv problemer, bl.a. fordi der i indberetningen til affalddatamodellen typisk ikke skelnes mellem dagrenovation og storskrald fra husholdninger hhv. erhverv, og fordi storskrald i sig selv er et upræcist begreb. Nogle kommuner kan få svært ved at opnå 50 % genanvendelse alene, fordi de indsamler meget dagrenovation og storskrald fra virksomheder.

Kommunerne skal ifølge ressourcestrategien evalueres i 2016 ud fra affalddatamodellen. Vi er enige i, at en evaluering bør ske på samme grundlag for alle kommuner, men hvis den skal baseres på affalddatamodellen, skal der meget mere styr på indberetningerne. Alternativt skal kommunerne kunne beregne genbrugsprocenten på deres egne og mere korrekte kortlægningsdata – evt. som en overgangsmodel. Vi vil

NOTAT

meget gerne bidrage til en fælles afklaring af, hvordan genbrugsprocenterne kan beregnes mest korrekt.

Kvalitet i genanvendelsen

Dansk Affaldsforening har det som høj prioritet at arbejde for kvalitet i genanvendelsen. For os dækker kvalitet i genanvendelsen dels over, at vi ikke recirkulerer farlige indholdsstoffer, dels at der reelt sker en genanvendelse, som fortrænger jomfruelige materialer.

Deraf følger, at vi fortsat skal kortlægge, hvilket affald der giver problemer i genanvendelsescyklussen, og hvilket affald det giver mest værdi og mening at genanvende, fordi de reelt erstatter jomfruelige ressourcer. En løbende udfordring er de sammensatte produkter, og hvad vi kan få borgeren til at udsortere.

Hele værdikæden fra indsamling, forbehandling/sortering, slutbehandlingen og afsætning til ny produktion skal være på plads. Afsætningsmuligheder er helt afgørende. Det kræver en dialog på tværs af afsætningskæden, så det, vi indsamler, også kan afsættes. Og dialogen skal gå begge veje, for kommunerne har brug for mere viden om, hvad der sker på sorteringsanlægget og i de næste afsætningsled. Hvor meget af borgerens affald indgår i produktion af nye produkter?

Bygge- og anlægsaffald

Bygge- og anlægsaffaldet udgør langt den største affaldsmængde herhjemme, til gengæld genanvendes hele 87 % helt ukritisk. Bygge- og anlægsaffald kan imidlertid indeholde mange forskellige problematiske stoffer og materialer, som f.eks. PCB, bly, chrom, kviksølv, cadmium, klorparafiner og asbest, der kan blive spredt i miljøet med nedknust bygge- og anlægsaffald, hvis ikke de problematiske stoffer og materialer identificeres og frasorteres, inden affaldet materialenytiggøres som erstatning for grus og sten.

Der er behov for en indsats for at bedre kvaliteten af det bygge- og anlægsaffald, der materialenytiggøres, så dette affald fremadrettet kan nytiggøres med en høj grad af sikkerhed for, at der ikke sker en uacceptabel spredning af farlige stoffer eller materialer i miljøet. Konsekvensen kan i en periode blive, at andelen af bygge- og anlægsaffald til deponering vil stige væsentligt.

Dansk Affaldsforening bakker op om samtlige af ressourceplanens initiativer om at øge kvaliteten i genanvendelsen af bygge- og anlægsaffaldet, men er bekymrede for, at Miljøstyrelsen alene fokuserer på PCB-problemstillingen.

Dansk Affaldsforening har et ønske om, at der også sættes fokus på andre miljøfremmede stoffer, som vi har set det i vores nabolande Sverige, Norge, Holland osv., og inddrage de erfaringer de har haft gjort sig med lignende problemstillinger.

Det har i mange år været et anerkendt problem, at bygge- og anlægsaffaldet har indeholdt miljøfremmede stoffer, derfor var det allerede et prioriteret indsatsområde i regeringens sidste Affaldsstrategi `10, som først nu er begyndt at blive udmøntet i konkrete regler – hvad er der reelt sket i de sidste 6 år?

Dansk Affaldsforening opfordrer derfor Miljøstyrelsen til at speede processen op. Vi kan konstatere, at en række af de initiativer, der peges på, allerede er vedtaget i april 2011 i regeringens PCB- handlingsplan, og vi savner i den grad nogle klare udmeldinger.

Dansk Affaldsforening og vores medlemmer finder det derfor yderst vigtigt, at Miljøstyrelsen snarest får udstukket nogle klare retningslinjer til kommuner og affaldsselskaber om, hvordan de skal forholde sig til de miljøfremmede stoffer, der måtte være i bygge- og anlægsaffaldet. Vores medlemmer modtager en meget stor del af bygge- og anlægsaffaldet på landets genbrugspladser. og det håndteres videre gennem systemer til videre oparbejdning og genanvendelse.

Baseret på vores medlemmers erfaringer, så har vi en liste med udfordringer, som vi mener, at miljøministeren bør løse hurtigst muligt i samarbejde med branchen:

- Affaldsbekendtgørelsens bør ændres så der ikke alene fokuseres på PCB, men også inddrager andre miljøfremmede stoffer.

NOTAT

- Alle termoruder bør underkastes krav om udsortering og behandling som farligt affald, medmindre det kan dokumenteres, at de ikke indeholder PCB eller andre erstatningsstoffer.
- Hurtigst muligt indføre krav om selektiv nedrivning – herunder krav om en certificeringsordning for virksomheder der vil operere på markedet som nedrivningsfirma.
- Indføre krav til hvem der kan gennemføre screening og kortlægning af boliger – bør alene udføres af personer, som har gennemgået en lovpligtig uddannelse.
- Styr på affaldsstrømmen ved at anmeldekravet ændres, så man kan følge affaldet, fra det anmeldes, til det bliver leveret.
- Sikre at der ikke kan udstedes en nedrivningstilladelse uden der samtidig følger en anmeldelse af affaldet – dvs. bedre samarbejde mellem forvaltningerne i kommunerne.
- Udarbejdelse af konkrete modeller for genanvendelse af bygge- og anlægsaffald. Der bør overvejes en eller flere af flg. modeller:
  - Krav om dokumentation evt. indførelse af stikprøvekontrol eller krav om analyser fra B&A affald før det genanvendes
  - Krav til anvendelsen – overvejelser om dette bør kunne anvendes frit i landskabet eller om der skal stilles krav til lokalisering, anvendelse og størrelser eller begrænsninger i en ny genanvendelsesbekendtgørelse
  - Krav om risikovurdering af større projekter
  - At der skabes sammenhæng mellem reglerne for genanvendelse (herunder deponering) af materialer som f.eks. jord, slagge, B&A og sørg for, at der er et ensartet grundlag for, hvordan risikoen ift. omgivelserne er beregnet.

NOTAT

Shredderaffald

Hovedparten af shredderaffaldet bliver i dag deponeret. Affaldet indeholder en del ressourcer, der kan udnyttes (genanvendes eller energiudnyttes) mere hensigtsmæssigt.

I ressourceplanen er der en forventning om i 2018 at indføre følgende behandlingskrav:

- Max. 30 % shredderaffald deponeres ubehandlet og
- 70 % nyttiggøres (min. 10 % genanvendelse).

Indførelse af behandlingskrav skal understøtte opfyldelse af kravet om genanvendelseseffektivitet for udtjente køretøjer i EU-direktivet, som fra 2015 er 85 % genanvendelse og 95 % nyttiggørelse.

De seneste opgørelser over genbrugs-, genanvendelses- og nyttiggørelsesprocenterne for udtjente køretøjer (bilskrot) viser, at både Danmarks genbrugs- og genanvendelsesandel samt genbrugs- og nyttiggørelsesandel ligger på henholdsvis 89,9 og 89,7 % for 2011. Det er således nødvendigt med en målrettet indsats, før Danmark kan nå kravet om 95 % genbrug og nyttiggørelse af totalvægten af de udtjente køretøjer.

Dansk Affaldsforening er naturligvis glade for, at ressourceplanen har fokus på øget genanvendelse og ressourceudnyttelse af shredderaffald. Derfor mener vi også, at Miljøstyrelsen hurtigst muligt skal stille behandlingskrav til shredderaffaldet - alt andet vil være uambitiøst, og i strid med hensigten i ovenstående EU-direktiv og bilskrotbekendtgørelsen.

Dansk Affaldsforening finder det derfor bekymrende, at Miljøstyrelsen endnu engang udskyder behandlingskravet til 2018.

Problemstillingen med shredderaffaldet har været en anerkendt problemstilling i mange år, og allerede et prioriteret indsatsområde i sidste Affaldsstrategi '10, hvor målsætningen var, at der allerede i 2012 skulle stilles behandlingskrav til shredderaffald og dermed fremme en teknologiudvikling, der vil give øget genanvendelse og energiudnyttelse af affaldet og samtidig betyde en reduktion af affaldsmængderne til deponering. Dansk Affaldsforening kan konstatere, at dette desværre ikke er sket.

Teknologien er til stede i udlandet og ved at stille øgede krav om udsortering af genanvendelse, så vil der blive skabt flere arbejdspladser, som vi noterer os i Miljøstyrelsens netop offentliggjorte Miljøprojekt 1481, hvor øgede krav til shredderaffaldet er den ubetingede topscorer mht. at skabe nye arbejdspladser – så hvad venter vi på?

Resultaterne i Miljøprojekt 1440 - *Lavteknologisk genanvendelse af ressourcer i deponeret shredderaffald via størrelsesfraktionering* og den netop upublicerede rapport om *Livscyklusvurdering af behandling af deponeret shredderaffald* viser, at der er miljømæssige fordele og mulighed for at hente de kritiske metaller tilbage i kredsløbet ved at grave det tidligere deponerede shredderaffald ud og genanvende og energiudnytte det.

NOTAT

Dansk Affald forening er derfor skuffede over, at Miljøstyrelsen ikke tænker denne løsning ind i ressourceplanen.

Miljøstyrelsen vurderer i ressourceplanen, at udviklingen frem mod 2024 vil betyde, at allerede deponeret shredderaffald vil graves op og behandles.

Dansk Affaldsforening vil gerne præcisere, at seneste ændring af Affalds- og råstofsafgiftsloven i 2013 ikke løser ikke problemet og giver det rette incitament til at fraføre tidligere deponeret shredderaffald til genanvendelse og forbrænding – dvs. at det bliver svært at se en positiv business case i udgravning af shredderaffald, med mindre miljø- og skatteministeren koordinerer regeringens fælles mål og visioner – ellers bliver det alene varm luft.

Dansk Affaldsforening ønsker i den forbindelse at tilkendegive stor interesse i at deltage i aktiviteter og samarbejder, der kan fremme ressourceplanens målsætning for udgravning af tidligere deponeret shredderaffald.

Vi vil derfor gerne indbyde til dialog om, hvordan vi i samarbejde sikrer, at vi får hentet ressourcerne ud af affaldet, da det er noget, der ligger os meget på sinde.

NOTAT

Øget nyttiggørelse af forbrændingsslagger

Nyttiggørelse af forbrændingseget affald til energiformål fører til omkring 600.000 tons forbrændingsslagger, der i dag genanvendes i en række anlægstekniske projekter. Dansk Affaldsforening opfordrer regeringen til at udbygge grundlaget for øget kvalitet i genanvendelse af ressourcerne i forbrændingsslagger.

Det kan ske ved dels at understøtte incitamenterne til at øge udsorteringen af bl.a. metaller fra forbrændingsslaggerne, dels iværksætte nye undersøgelser for oparbejdning af andre potentielle og værdifulde ressourcer i forbrændingsslaggerne.

Desuden bør der fortsat sikres grundlag for, at forbrændingsslagger kan substituere andre jomfruelige materialer såsom bl.a. vejgrus i en lang række anlægsprojekter.

Farligt affald

Dansk Affaldsforening bifalder ressourceplanens fokus på at få de farlige stoffer ud af materialestrømmen til genanvendelse. Herunder anbefaler vi, at Miljøstyrelsen løbende har fokus på nye stoffer og anvendelse af kemikalier, som potentielt kan forurene affaldsstrømmen.

Men der mangler stadig en samlet strategi for håndtering og regulering af farligt affald, sådan som det allerede blev varslet i Affaldsstrategi 2005-2008. Særligt har vi brug for at afklare de kommunale modtagestationers rolle og ansvar som sikkerhedsnet for det farlige affald, og hvad modtagestationerne lovligt må håndtere.

Der er også brug for fokus på det farlige affald fra små virksomheder, hvor der er en særlig risiko for ureglementeret bortskaffelse, fordi det ofte er forholdsmæssigt dyrt at være tilmeldt en indsamlingsordning for små mængder, og det er svært for kommunerne at føre tilsyn med så mange virksomheder.

Farligt affald skal også genanvendes, når det er miljømæssigt fornuftigt, men de fleste genanvendelsesmuligheder for farligt affald er så specialiserede, at de kun findes i udlandet. Der er brug for at reducere de administrative barrierer for eksport af farligt affald, hvilket bl.a. kunne ske ved at tillade flere fraktioner på samme notifikation til samme modtager.

Planen indeholder en fremskrivning af affaldsmængder og en kapacitetsplan for bortskaffelse af farligt affald, men kvaliteten af data om farligt affald er dårlig. Vi deltager lige nu i et projekt under Inno-MT, som er udfordret af de dårlige affaldsdata. Projektet skal give en oversigt over strømmene af farligt (eller forventet farligt) affald i Danmark og behandlingsmetoder m.h.p. at give anbefalinger vedrørende udvikling af nye behandlingsmetoder og teknologier.

Dansk Affaldsforening anbefaler, at Miljøstyrelsen følger op på dette projekt med fokus på bl.a. følgende problemstillinger:

- Hvordan skal farligt affaldsfraktionerne defineres?
- Kortlægning af affaldsstrømme. Hvor bliver det farlige affald af, og bortskaffes det korrekt?
- Stiger eller falder mængderne af farligt affald? Færre farlige produkter giver et fald i mængderne, mens en øget udsortering giver stigende mængder. De nye klassificeringsregler kan også medføre en stigning i de farlige affaldsmængder.
- Hvor kan der ske en øget genanvendelse af farligt affald?

Dansk Affaldsforening vil meget gerne bidrage til dette arbejde.

NOTAT

Genanvendeligt erhvervsaffald

Siden 2010 har håndteringen af det genanvendelige erhvervsaffald ikke været kommunernes ansvar. Virksomhederne har frit kunne vælge hvilke transportører, indsamlere eller modtageanlæg de ville bruge, så længe aktøren kan findes i affaldsregisteret.

Som en del af den politiske aftale om affaldssektorens organisering, skal ordninger evalueres. Det skulle være sket i 2013, men Miljøstyrelsen har skudt det til 2014. Vi ser frem til, at evalueringen går i gang, og forventer at blive involveret i arbejdet.

Allerede nu kan vi dog registrere nogle u hensigtsmæssigheder, ved den relative rigide opdeling af systemerne for genanvendeligt husholdnings- og erhvervsaffald.

Brug af kommunale ordninger

For en række mindre virksomheder og/eller virksomheder, der er placeret i blandet bolig- og erhvervsbyggeri eller ligger i landområder, kan det af forskellige grunde være svært at få håndteret sit genanvendelige affald korrekt.

Nogle af vores medlemmer har oplevet, at de er blevet kontaktet af virksomheder, som har spurgt, om de måtte bruge de ordninger, som der i forvejen tilbydes borgerne, og hvor containerne alligevel står lige uden for deres dør.

Der er god grund til at undersøge, om der er hold i disse problemstillinger, når "frit valg-ordningen" skal evalueres i 2014.

Større mængder giver bedre løsninger

Jo mere affald af den samme type vi kan samle, des bedre er muligheden for, at der kan etableres effektive og økonomisk bæredygtige sorterings- og behandlingsanlæg, der kan sikre en høj og god genanvendelse. I den sammenhæng er det et problem, at vi i Danmark har to adskilte systemer for genanvendeligt affald – et fra husholdninger og et for erhverv. Dette gælder særligt de fraktioner, som fx plastaffald og organisk affald, hvor der skal et stort opland til for at indsamle tilstrækkelige mængder.

Det vil helt åbenlyst være en fordel, hvis vi kunne være sikre på, at genanvendeligt affald fra både husholdning og erhverv kunne tilføres de samme anlæg. Det ville øge genanvendelsen og kvaliteten, og det ville styrke incitamentet til at investere i sorterings- og behandlingsanlæg.

Det bør drøftes nærmere, hvordan vi kan indrette lovgivningen, så den giver de bedste rammer for at øge genanvendelsen og kvaliteten.

Servicevirksomheder

Der lægges også op til, at genanvendelsen fra servicesektoren skal øges. Det synes dog uklart, hvilke konkrete virkemidler der skal til for, at det kan lykkes. Der ligger store potentielle mængder til genanvendelse i denne sektor, hvorfor indsatsen for at få fat i det bør være fokuseret og konkret. Dansk Affaldsforening mener, at man i den forbindelse

NOTAT

oplagt kunne se på kommunernes og selskabernes muligheder for at informere og vejlede virksomhederne.